

[Morten Lange.]

mark passende blev anbragt midt imellem det devaluerende Storbritannien og de ikke-devaluerende nabostater, var der naturligvis en vis rimelighed i at prøve på at undersøge, om det ville give enkelte erhverv særlige tab, og det drejede sig naturligvis særlig om landbruget. Hvad det angår, var der fra alle sider velvilje til at give en vis støtte til landbruget i forbindelse med devalueringen, mens det var ganske klart, at størrelsen af en sådan støtte var vanskelig, for ikke at sige umulig, at opføre på forhånd, hvor man jo vanskeligt kunne bedømme devalueringens virkning.

Da regeringsskiftet fandt sted, fandt der samtidig sted en ganske betydelig forøgelse af den støtte, som man bevilgede i forbindelse med devalueringen, ikke — efter hvad jeg har forstået — på grundlag af en nøjere analyse, men formodentlig på grund af en, skal vi sige mere udpræget velvilje.

Nu er det, så vidt jeg kan bedømme det, muligt at fastlægge så nogenlunde, hvad devalueringen har betydet i indtægtstab for landbruget, og jeg synes, landbrugsministeren skylder tinget oplysning om, hvorvidt de 177 mill. kr. på årsbasis, som støtten, hvis jeg husker rigtigt, blev opgjort til, har været et rimeligt tal. Jeg har den opfattelse, at udviklingen har været gunstig for landbruget, hvad angik importartiklerne til landbruget, og at eksporten har tegnet sig prismæssigt bedre, end man havde regnet med, sådan at det vil være mit foreløbige skøn, at devalueringstøtten til landbruget har været alt for stor. Men jeg vil naturligvis gerne høre ministerens oplysninger på dette felt.

Landbrugsministeren (Peter Larsen): Finansudvalget har 3 gange, i marts og maj 1968 og i januar 1969, stillet det samme spørgsmål, som hr. Morten Lange nu har stillet, og jeg har hver gang redegjort for det grundlag, hvorpå devalueringserstatningen i sin tid blev fastsat, og peget på de mange usikkerhedsmomenter, der gør det umuligt at beregne, hvor stort et tab landbruget fatisk har haft på grund af devalueringen.

Det er i praksis ikke muligt at beregne nøjagtigt, i hvilket omfang ændringer i eksporttallene skyldes devalueringen, og i

hvilket omfang de skyldes ændringer i udviklingen på de enkelte markeder. Disse vanskeligheder redegøres der også for i Den økonomiske Årsoversigt af 1969, der kun er godt en måned gammel. Jeg kan her henvisne til side 63 i rapporten.

Med hensyn til eksporten af bacon og smør til Storbritannien kan det med ret stor sikkerhed fastslås, at landbruget på grund af, at Danmark devaluerede mindre end Storbritannien, har haft en mindre-indtægt af den størrelsesorden, der regnedes med i februar 1968. Eksportmængden af smør til Storbritannien er således steget fra 98.000 t i 1967 til næsten 103.000 t i 1968, men samtidig er eksportværdien faldet med 50 mill. kr., fordi priserne i sterling har været uændrede efter devalueringen og tilmed er faldet i foråret 1968. Her har markedsudviklingen således forstærket tabet.

For bacon og kødkonserves gør en tilsvarende udvikling sig gældende. Eksportmængden til Storbritannien er faldet med knap 1 pct., men eksportværdien er faldet med 7 pct. For varen bacon er der tale om en vis forbedring af markedet i slutningen af 1968. Kødkonserveseksporten til Storbritannien har med en 4 pct. mindre mængde indbragt 10 pct. mindre indtægter i kroner.

For så vidt angår eksporten til andre, ikke-devaluerende lande, kan der konstateres en udvikling, der i nogle tilfælde må tages som udtryk for, at landbruget har fået en devalueringsevinst. Kroneværdien af eksporten af kødkonserves til USA er steget med 18 pct., selv om eksportmængden kun er steget med 8 pct., og oste- og kvægeksporten til fællesmarkedet har også indbragt mere pr. enhed end før devalueringen. Billedet er imidlertid mere uklart her end for Storbritanniens vedkommende, fordi det er vanskeligere at afgøre, i hvilket omfang udviklingen skyldes devalueringen og i hvilket omfang markedsudviklingen. Markedet for kvæg har således været væsentlig bedre i 1968 end i 1967, og for ostens vedkommende påvirkes udviklingen både af markedsudviklingen med et meget svagt marked i forsommeren 1968 og af, at Danmarks aftale med fællesmarkedet om højere priser for vor hovedeksportvare havartiost trådte i kraft i begyndelsen af 1968.

Når man bevæger sig til andre varer og markeder, bliver usikkerheden endnu større,